

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

Л.Л. Станіславова

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОМПОЗИЦІЯ ХУДОЖНІХ ВИРОБІВ

Назва дисципліни

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Рівень вищої освіти – Перший бакалаврський

Освітньо-професійна програма – Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво

Обсяг дисципліни – 4 кредитів ЄКТС, Шифр дисципліни – ОПП.12.

Мова навчання – українська

Статус дисципліни: обов'язкова (цикл професійної підготовки)

Факультет – Гуманітарно-педагогічний

Кафедра – Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин					Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
			Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття				Самостійна робота, у т.ч. ІРС			Залік	Іспит
					Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
Д	1	5	4	120	51	17	-	34	69	-	+	-	+

Робоча програма складена на основі стандарту вищої освіти зі спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» та освітньо-професійної програми «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво».

Програму склала

Л.А. Корницька
Підпис(и) автора(ів)

к. пед. н., доцент Л.А. Корницька

Вчений ступінь, звання, ініціали, прізвище автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри

Технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

Протокол від 28.08.2024 р. № 1. Зав. кафедри

І.В. Андрущук
Підпис

І.В. Андрущук
Ініціали, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету

Голова вченої ради факультету

Л.Л. Станіславова
Підпис

Л.Л. Станіславова
Ініціали, прізвище

1 Пояснювальна записка

Дисципліна «Композиція художніх виробів» є однією із фахових дисциплін, що займає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» за освітньо-професійною програмою «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво». «Композиція художніх виробів» акцентує увагу на основних композиційних положеннях, яких необхідно дотримуватись під час виготовлення художніх творів чи виробів в матеріалі, що є основою у професійній діяльності художників декоративно-прикладного мистецтва.

Пререквізити – Основи композиції, Кольорознавство, Рисунок, Рисунок та пластична анатомія, Декоративний рисунок, Живопис, Декоративний живопис, Комп'ютерна графіка, Скульптура, Робота в матеріалі..

Кореквізити – Виробничо-технологічна практика, Курсове проєктування, Дипломне проєктування.

Відповідно до Стандарту вищої освіти із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК05. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК09. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК02. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

ФК05. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва.

ФК06. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.

ФК08. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально-предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

- програмні результати навчання:

ПРН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

ПРН08. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

ПРН14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого та декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів

розвитку суспільства, комплексно визначати їх функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого та декоративного мистецтва.

ПРН 16. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

Мета дисципліни. Розвиток загально-професійної підготовки студентів у сфері декоративного мистецтва, що тісно пов'язане з композиційною організацією художнього твору. Формування особистості майстра-художника, здатного вирішувати типові та складні завдання з фаху.

Предмет дисципліни. Композиція художніх виробів.

Завдання дисципліни. Надати студентам знання щодо композиції художніх виробів, її основних положень і принципів, на основі освоєння студентом комплексу теоретичних знань та практичних навичок: аналізувати, систематизувати і використовувати знання під час власної професійної діяльності.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, має: досконало *володіти* професійною термінологією та основними поняттями з композиції художніх виробів; *вміло використовувати* засоби виразності та способи застосування їх в декоративних композиціях; *знати* будову декоративних композицій; *володіти* основними колористичними поняттями; *втілювати* задум у конкретну декоративну композицію чи форму з використанням засобів гармонізації; оцінювати декоративну композицію за естетичними показниками; *визначати* художньо-стилістичні особливості декоративних виробів; *переносити* отримані теоретичні знання на практику власної художньо-творчої діяльності

2 Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу	Кількість годин, відведених на:		
	Денна форма		
	лекції	практичні	СРС
1. Творчість як процес створення художніх виробів	2	2	3
2. Основи формотворення	4	8	18
3. Засоби гармонізації форми	4	12	24
4. Виразність як основна естетична властивість виробів декоративно-прикладного мистецтва	7	12	24
Разом за семестр	17	34	69

3 Програма навчальної дисципліни

3.1 Зміст лекційного курсу

№ лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	години
1	Творчість як процес створення художніх виробів Напрямки творчої діяльності людини. Основні компоненти і складові частини творчості. Види творчості. Етапи творчості. Об'єкт творчості. Виріб (твір). Визначення терміну «композиція». Мета композиції. Види композиції. Композиційний центр.	2
2	Основи формотворення Визначення поняття «форма». Елементарна і базова форма. Закономірності розвитку форми. Елементарні складові формотворчого процесу. Конфігурація як спосіб організації форми.	2
3	Властивості форми. Психологічне сприйняття форми. Рівновага. Варіанти розміщення форми на площині. Орієнтація форми на площині. Комбінаторика формотворення.	2

Продовження таблиці

4	Засоби гармонізації форми Поняття «гармонія». Гармонізація форми об'єктів творчості. Структура форми. Засоби зв'язків структурних елементів. Масштаб і масштабність. Пропорційність. Пропорція «золотий перетин».	2
5	Засоби гармонізації форми Симетрія і асиметрія. Статичність і динамічність. Метричність, ритмічність. Контраст і нюанс. Подібність і тотожність. Пластична спряженість.	2
6	Виразність як основна естетична властивість виробів декоративно-прикладного мистецтва Визначення терміну «виразність». Фактори, що впливають на виразність виробів декоративно-прикладного мистецтва. Форма як засіб виразності. Структура форми як засіб виразності. Колір як засіб виразності	2
7	Декоративне оздоблення як засіб виразності. Орнаментака як основний засіб виразності. Класифікація орнаментів. Стилзація мотивів. Семантичні засоби виразності. [2, 3, 4]	2
8	Архітектоніка і тектоніка як засоби утворення гармонійної форми. Визначення понять, що створюють систему показників естетичної оцінки художніх творів (виробів) декоративно-прикладного мистецтва. Фактори, які формують естетичні властивості виробів декоративно-прикладного мистецтва. Методика естетичної оцінки виробів декоративно-прикладного мистецтва. [2, 4]	2
	Тестовий контроль.	1
Разом:		17

3.2 Зміст практичних (семінарських) занять

№ тижня	Тема практичних (семінарських) занять		Кількість годин
1			
2	Семінар	Складання плану КР	4
3			
4	Практична робота №1	Статичні та динамічні комбінаторні побудови з геометричних фігур	4
5			
6	Семінар	Комбінаторика формотворення	4
7			
8	Практична робота №2	Метричні комбінаторні побудови з геометричних фігур	4
9			
10	Семінар	Засоби гармонізації форми	4
11			
12	Практична робота №3	Ритмічні комбінаторні побудови з геометричних фігур	4
13			
14	Семінар	Виразність – основна естетична властивість виробів ДПМ	4
15			
16	Практична робота №4	Комбінаторні побудови з геометричних фігур з використанням пластичної спряженості	4
17		Тестовий контроль	2
Разом:			34

3.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання практичних робіт, підготовці до контрольних точок. Основними напрямками самостійної роботи студентів є закріплення теоретичних положень курсу (самостійне опрацювання конспекту лекцій та навчально-методичних джерел), також підготовка до лекційних та практичних занять, завершення та оформлення результатів практичних робіт згідно вимог викладених у методичних вказівках.

Зміст самостійної роботи студентів

Номер тижня	Вид самостійної роботи	Кіл-сть годин
1	Опрацювання теоретичного матеріалу. Вибір теми курсової роботи (далі – КР)	4
2	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
3	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до практичного заняття	4
4	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
5	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до семінарського заняття	4
6	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
7	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до практичного заняття	4
8	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
9	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до семінарського заняття	4
10	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
11	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до практичного заняття	4
12	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
13	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до семінарського заняття	4
14	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
15	Опрацювання теоретичного матеріалу, виконання домашнього завдання, підготовка до практичного заняття	4
16	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4
17	Опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до ТК, підготовка до підсумкового контрольного заходу.	5
Разом:		69

4 Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема: лекції (з використанням навчальної дискусії, ілюстрування, демонстрування); практичні заняття, самостійна робота (навчально-пізнавальна), що мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією, знаннями з теорії і практики композиції художніх виробів під час виконання практичних завдань.

Самостійна робота студентів полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці, виконанні практичних робіт, підготовці до семінарських занять і контрольних точок. Керівництво самостійною роботою та контроль за виконанням здійснюється викладачем згідно з розкладом консультацій.

5 Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та практичних занять, а також під час проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування перед початком лекції;
- оцінювання практичних робіт;
- оцінювання самостійної роботи;
- підсумковий контрольний захід (іспит).

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати як поточного контролю, так і підсумкового контрольного заходу, який проводиться методом тестування з усього матеріалу дисципліни. Студент, який набрав позитивний середньозважений бал за поточну роботу і не здав підсумковий контрольний захід, вважається невстигаючим.

6 Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості.

Оцінка, яка виставляється за практичну роботу, складається з таких елементів: володіння теоретичним матеріалом з теми практичного заняття; змістовність виконаної практичної роботи та якість її виконання; своєчасна здача виконаної роботи.

Термін здачі практичної роботи вважається своєчасним, якщо студент виконав її за графіком практичних робіт. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі. Однак, оцінка за несвоєчасну здачу практичної роботи буде нижчою на бал. Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна робота				ТК	Підсумковий контрольний захід
Практичні роботи №:									
1	2	3	4	5	6	7	8	1	Іспит
ВК*: 0,2				0,2				0,2	0,4

Оцінювання тестових завдань

Тестові завдання для кожного студента випадково генеруються із загального банку питань у середовищі для навчання Moodle. Оцінювання відповідей студента здійснюється в автоматичному режимі. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Сума балів пропорційна кількості правильних відповідей.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75–5,00	5	Відмінно. Студент глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати та обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає, логічний виклад відповіді державною мовою, демонструє якісне оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки.
B	4,25–4,74	4	Добре. Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом і фаховою термінологією, орієнтується у навчальному матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення, однак у відповіді допустив дві-три несуттєві помилки
C	3,75–4,24	4	Добре. Виклад матеріалу грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання тощо.
D	3,25–3,74	3	Задовільно. Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Однак, студент має розрізнені знання, допускає неточності і суттєві помилки у відповіді.
E	3,00–3,24	3	Задовільно. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, вагається під час відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим, набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності.
FX	2,00–2,99	2	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати теоретичні знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.
F	0,00–1,99	2	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

7 Питання для підсумкового контролю з дисципліни

Тема 1 Творчість як процес створення художніх виробів

1. Дати визначення творчості.
2. Які існують напрямки творчої діяльності людини?
3. Визначити основні компоненти художньої творчості.
4. Визначити складові частини художньої творчості.
5. Які існують види творчості? Чим вони відрізняються?
6. Дати визначення об'єкту творчості.
7. Дати визначення художнього твору (виробу).
8. Назвати етапи творчого процесу.
9. Яке основне джерело творчості людини?
10. Дати визначення терміну «композиція».
11. Які існують види композиції?
12. Що таке композиційний центр?
13. Які існують варіанти композиційних центрів?
14. Назвати мету композиції.

Тема 2 Основи формотворення

1. Дати визначення поняттю «форма».
2. Що таке «елементарна форма»?
3. Розкрити поняття «базова форма».
4. Що являє собою класична форма?
5. З яких позицій підходять до утворення форми?
6. Які існують закономірності розвитку форми?
7. Які елементи форми найбільш стійкі?
8. Які елементи форми найменш стійкі?
9. Які елементарні складові формотворчого процесу.
10. Які існують варіанти композицій з використанням елементарних складових форми?
11. Дати визначення конфігурації.
12. Які особливості об'єктів творчості характеризує конфігурація?
13. Які існують властивості форми?
14. Які існують види рівноваги?
15. Від яких властивостей форми залежить рівновага?
16. Що являє собою психологічне сприйняття форми?
17. Які існують варіанти розміщення форми на площині?
18. Які існують варіанти орієнтування елементів форми на площині?
19. Дати визначення терміну «комбінаторика».
20. Дати визначення терміну «комбінаторика формотворення».
21. Які основні правила комбінаторного формотворення?
22. Які існують графічні моделі комбінаторних правил?

Тема 3 Засоби гармонізації форми

1. Дати визначення терміну «гармонія».
2. Які існують поняття гармонії?
3. Що таке «канон»?
4. Які існують канони в сучасності?
5. Що таке структура форми?
6. Як розподіляються ознаки структури за ступенем їх значущості?
7. Якими властивостями має володіти структура форми?
8. Які структурні види можуть утворюватися за рахунок внутрішнього членування?

9. Назвіть засоби зв'язків структурних елементів.
10. Дати визначення масштабу та масштабності.
11. Назвіть основні випадки використання масштабів.
12. Які існують форми масштабних зв'язків?
13. Яке основне правило для створення будь-яких об'єктів згідно засобу масштабності?
14. Дати визначення поняттю «пропорція».
15. Які види пропорцій існують?
16. Дати визначення пропорції «золотий перетин».
17. Якими числами може відображуватись ряд «золотого перетину»?
18. Яке відношення (у числовому вигляді) дає ділення прямих в золотій пропорції?
19. Що таке ряд Фібоначчі?
20. Що представляє собою гармонійна система з прямокутників?
21. Які існують прояви пропорції «золотий перетин» у фігурі людини?
22. Навести приклади існування пропорції «золотий перетин» в природних об'єктах.
23. Дати визначення симетрії.
24. Яка роль симетрії у художніх творах?
25. Який об'єкт можна назвати симетричним?
26. Які існують види симетрії?
27. За рахунок чого здійснюється структурна організація симетричної форми?
28. Дати визначення асиметрії.
29. За рахунок чого здійснюється структурна організація асиметричної форми?
30. Які поєднання можуть утворювати симетричні і асиметричні форми?
31. Дати визначення афінної симетрії.
32. В яких видах здійснюється прояв афінної асиметрії?
33. В яких видах проявляється симетрія подібності?
34. Що являє собою симетрія подібності паралельного руху?
35. Що являє собою симетрія подібності спірального руху?
36. Дати визначення статичності та динамічності.
37. Які ознаки статичного об'єкту?
38. Які ознаки динамічного об'єкту?
39. Чи обов'язково статичний об'єкт має бути динамічним?
40. Чи обов'язково динамічний об'єкт має бути асиметричним?
41. Чи можливе поєднання динамічності і статичності в композиційній побудові одного об'єкту?
42. Дати визначення подібності.
43. Які з геометричних фігур найчастіше зустрічаються у формотворенні?
44. Які існують способи організації побіжності у формі?
45. Дати визначення тотожності.
46. Де використовуються тотожні повторення?
47. Дати визначення контрасту.
48. Які види контрасту існують?
49. У чому сильні і слабкі сторони контрасту?
50. Дати визначення нюансу.
51. З якою метою використовується нюанс?
52. Які існують види повторності?
53. Дати визначення метру.
54. Що таке простий метричний ряд?
55. Що таке складний метричний ряд?
56. Дати визначення ритму.
57. Дати визначення темпу.
58. Які існують види ритмічних рядів?

59. За якими принципами можуть утворюватися ритмічні ряди?
60. Які елементи-акценти використовуються у ритмічних рядах?
61. Які існують варіанти з'єднання метричних і ритмічних рядів?
62. Дати визначення пластичної спряженості.
63. В яких випадках використовується пластична спряженість?
64. Які існують інші засоби композиційної побудови зображень?
65. В яких випадках композиція будується за законами плановості зображення?

Тема 4 Виразність як основна естетична властивість виробів декоративно-прикладного мистецтва

1. Дати визначення терміну «виразність».
2. Назвати фактори, що впливають на виразність.
3. Дати визначення термінів «декор» та «декорування».
4. Які види декору існують?
5. Дати визначення термінів «оздоба», «оздоблення».
6. Який основний вид оздоблення створила сама природа? Дати визначення.
7. Дати визначення терміну «текстура».
8. Якими варіантами розпилу утворюється текстура у деяких природних матеріалів (дерево, мушля, камінь, тощо)?
9. В яких випадках дерево має фактуру, а в яких – текстуру?
10. Якими способами може утворюватися фактура шкіри?
11. Який термін використовується для характеристики будови поверхні тканини?
12. Які існують способи оздоблення деревини?
13. Які існують способи оздоблення шкіри?
14. Які існують способи оздоблення тканини?
15. Які властивості кольорів відносять до емоційно-психологічних?
16. Які існують види колірних асоціацій?
17. Назвати фізіологічні колірні асоціації.
18. Назвати емоційні колірні асоціації.
19. Які основні вимоги до гармонійних сполучень кольорів?
20. Назвати види колірних гармоній.
21. Які існують схеми складання гармонійних кольорових сполучень?
22. Дати визначення колориту.
23. Які існують колористичні тенденції у сучасності?
24. Як розрізняється колорит за характером переважаючих колірних поєднань?
25. Як розрізняється колорит за ступенем насиченості і сили кольору?
26. Що таке колірний контраст?
27. Які існують види колірного контрасту?
28. Дати визначення терміну «орнамент».
29. Що таке орнаментальний мотив?
30. Дати визначення терміну «декоративна ланка».
31. Дати визначення терміну «орнаментальна тема».
32. Що визначає орнаментальний ритмічний стрій?
33. Які засоби гармонізації об'єднує ритмічний стрій?
34. Що визначає орнаментальний ритмічний рух?
35. Яким чином визначається орнаментальний колорит?
36. За якими ознаками здійснюється класифікація орнаментів?
37. Які види орнаменту розрізняють по кольору?
38. Які види орнаменту розрізняють за мотивами?
39. Які види орнаменту розрізняють за типом композиції?
40. Дати визначення сітчастого орнаменту.
41. Які існують системи для утворення сітчастих орнаментів?

42. Що являє собою рапорт у сітчастих орнаментах?
43. Дати визначення замкненого орнаменту.
44. Які існують варіанти побудови замкнених орнаментів?
45. За якими варіантами утворюються структурні схеми орнаментів?
46. Дати визначення терміну «стилізація».
47. Які існують варіанти стилізації?
48. Дати визначення термінів «семіотика» та «семантика».
49. Які існують семантичні засоби виразності?
50. Дати визначення метафори.
51. Дати визначення символу.
52. Дати визначення атрибуту.
53. Дати визначення алегорії.
54. Дати визначення емблеми.
55. Дати сучасну класифікацію знаків за формою.
56. В яких видах технік декоративно-прикладного мистецтва найбільш поширені знакові системи?

Тема 5 Загальна система естетичної оцінки об'єктів творчості

1. Дати визначення терміну «архітектоніка».
2. Визначити суть архітектонічної побудови об'єктів творчості.
3. Сукупність яких компонентів відображає архітектоніка?
4. Назвати головні характеристики архітектонічного об'єкту.
5. Які три варіанта рішення нових об'єктів можливі при сполученні головних характеристик архітектонічності?
6. Дати визначення архітектонічного об'єкту.
7. Що є критерієм якості будь-якого об'єкту з точки зору архітектоніки?
8. Визначити поняття атектонічного об'єкту.
9. Назвати головні вимоги до будови архітектонічних об'єктів.
10. В яких залежностях визначаються об'єктивні закономірності архітектоніки?
11. Які існують засоби художнього-композиційного вираження архітектоніки?
12. Що слугує кодом архітектоніки?
13. Які складові мови архітектоніки?
14. Визначити засоби естетичної виразності мови архітектоніки.
15. Дати визначення тектоніки.
16. Що визначає тектонічність форми?
17. Дати визначення тектонічного об'єкту.
18. Що є композиційною основою тектоніки?
19. Дати визначення естетичності як властивості об'єкту.
20. Що є естетичною оцінкою створеного художнього об'єкту творчості?
21. Дати визначення естетичної якості об'єктів творчості.
22. Назвати фактори, що формують естетичні властивості об'єктів творчості.
23. До якої основної властивості об'єкту можна звести всі естетичні показники?
24. Якими показниками естетичності оцінюються художні вироби декоративно-прикладного мистецтва?
25. Що є основою методики оцінки естетичності художніх виробів?

8 Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Композиція художніх виробів» забезпечений необхідною навчально-методичною літературою, зокрема: курс лекцій до дисципліни; методичні вказівки до виконання практичних завдань. Презентації до лекцій. Питання до підсумкового контролю. Тести до підсумкового контролю.

9 Рекомендована література

Основна

1. Курс лекцій «Основи композиції художніх виробів» (укладач Ребрік В.Є.) – електронний ресурс «Модульне середовище для навчання» – ХНУ, 2010.

Додаткова

2. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво / Є.А. Антонович та ін. Посібник для вузів. – Львів : Світ. – 1992. – 272 с.
3. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції. Навч. посібник для студ. вищих навч. закладів. – К.: Каравела, 2004. – 304 с.
4. Ніколаєва Т.В. Тектоніка формування костюма. – К.: Арістей. – 2007. – 224 с.
5. Яремків М. Композиція. – Тернопіль: Підручники і посібники. – 2005. – 110 с.

10 Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання MOODLE. Режим доступу: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/plage_lib.php
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>